

Csillagos ég Hortobágy felett. Amit a hétköznapi életben hullócsillagnak nevezünk, az valójában meteorit, ami a Föld légkörébe érkezett

FOTÓ: DERENCSÉNYI ISTVÁN

Az űrhírnökök titka

**A meteoritok kutatása-
ihoz segítséget nyújtó
újabb laboratóriumot
építenek az Atomkiban.**

DEBRECEN. Különleges kurzust hirdetett a közelmúltban az Atomki. Az egyetem diákjai és más érdeklődők is - Ulrich Ott professzor előadását hallgatva - bepillanthattak a meteoritok eredetének, fajtáinak, összetételének és korának a meghatározásába.

Amit a hétköznapi életben hullócsillagnak nevezünk, az valójában meteorit, ami a Föld légkörébe érkezett. Azért csillog sziporkázón és ereszt tűz- és füstcsóvát maga után, mert a légköri súrlódás izzásig is felhevítheti. Méreténél fogva olykor ebben a hevületben teljesen elég, máskor a külső része megolvad, de az olvadék megvédi a belsejét a laboratóriumok

” Alig pár másodperc alatt jött létre egy több, mint 4500 méter mély kráter

ULRICH OTT

tudósai számára. A német professzor először levetített egy tájképet. A helyszínen tizenötmillió évvel ezelőtt egy gigantikus meteor ütközött neki a Földnek. E meteorit 25 kilométer átmérőjű és 4500 méter mélységű krátert hagyott maga után a mai Németország területén. Az idővel feltöltődött helyén egy egész város épült: Nördlingen Ries.

Felénk tartanak?

Adódik a kérdés: mekkora a valószínűsége annak, hogy hasonló becsapódás a mi életünkben megismétlődhet, és fel lehet-e készülni erre, vagy sem?

Az Atomki azért is adott helyszínt Ulrich Ott speciális kurzusának, hogy a fiatal kutatók, érdeklődők képesek legyenek majd meghatározni, milyen üzeneteket hoz a lehulló meteoritok összetétele, gyakorisága, feltételezett, illetve kiszámítható eredete, és mekkora lehet egy újabb becsapódás valószínűsége.

Az amatőr meteorit rajongók sokat segítenek a tudománynak, ha megtalálva egy-egy lehulló darabot, feljegyzik annak helyét, idejét, és eljuttatják a kutatókhoz, akik már ismerik a nyelvet, amivel

szóra bírják az űr „hírnökét”.

Az izotópos kormeghatározás csak olyan, különleges eszközökkel történhet, amelyeneket például az Atomki bocsáthatott a diákok és a kurzus rendelkezésére.

Sőt, Ulrich Ott közreműködésével egy újabb laboratóriumot is építenek, amely ritka nemesgázizotópok mérésein keresztül szolgálhatja majd a kutatásokat.

HBN

❗ Akik szeretnének látni egy valószínű meteoritot, keressék fel a Debreceni Református Kollégium múzeumát, ahol százötven éve őrzik a Kaba határában talált meteoritot, mely különleges összetételével a Naprendszer születésének legkorábbi idejéből hozott információkat.

A kabai meteorit

FOTÓ: NAPLÓ ARCHÍVUM